

Psoriasis- og eksemforbundet

**Hidradenitis
suppurativa
(HS)**

Hva er HS?

Hidrosadenitt eller hidradenitis suppurativa (HS) er en kronisk, inflammatorisk hudsykdom. Den kjenne- tegnes med betennelser i hårsekkene i områder på kroppen der man også har svettekjertler. Denne typen betennelse fører til utbrudd på de mest følsomme stedene på kroppen som under armene og i lysken. Byllene kan også forekomme på baken, innsiden av lårene eller under brystene.

Utbredelse

Omtrent 1 % av befolkningen, altså ca. 50 000, lever med HS. En nylig publisert studie fra Nord-Norge viser at 1.7 % av befolkningen kan være rammet.

Årsak

Ingen kjenner årsaken til sykdommen, men HS går ofte i arv. Hos mange oppstår sykdommen, selv om ingen i slekten har den. Miljøfaktorer kan også spille en rolle og for eksempel har røyking og overvekt vist seg sykdomsforløpet.

Diagnostisering

I gjennomsnitt går det sju-åtte år fra den første byllen dukker opp og til sykdommen blir diagnostisert. Diagnosen stilles vanligvis ved en vanlig undersøkelse av lege eller hudlege. Det finnes ingen test som bekrefter eller avkrefter sykdommen. Det kan være utfordrende å få stilt diagnosen på et så tidlig tidspunkt som mulig, og den blir ofte feildiagnostisert. Sykdommen er mest vanlig fra puberteten og opp til rundt 40-årsalderen.

Diagnosen gis på bakgrunn av:

- Pasientens sykehistorie
- Kliniske symptomer på utbrudd på typiske steder med stadig tilbakefall

Alvorlighetsgrad

Hvor hardt man er rammet av HS varierer fra person til person. Leger bruker et klassifikasjonssystem utviklet av Hurley.

Tre alvorlighetsgrader:

Stadium 1:

Mild: Ømme og dype 0,5 - 2 cm store byller i huden som ofte utvikler seg til abscesser. Ingen arrdannelse eller fistelganger.

Stadium 2:

Moderat: Gjentakende byller, abscesser og ganger i huden (fistler) med sekresjon av væske eller verk (puss). Arrdannelse er vanlig.

Stadium 3:

Alvorlig: Omfattende betennelse i fettvevet. Flere dype verkebyller og hudganger (fistler) med uttalt arrdannelse.

Behandling

HS er vanskelig å behandle og blir ofte undervurdert. Det er viktig at fastleger og hudleger samarbeider om å oppnå den mest effektive og helhetlige behandlingen. Valg av behandling avhenger av sykdomsaktiviteten. Ved mild sykdom er det ofte vanlig å starte med ulike medisiner for å redusere smerter, verk og lukt. Ved mer utbredt HS vurderes kirurgi og systemisk behandling. Vektreduksjon kan ha en gunstig effekt på sykdommen.

Å leve med HS

Per i dag er tiden fra symptomene oppstår og frem til det foreligger diagnose og aksept, ofte lang og vanskelig for HS-pasientene. Sykdommen gir betydelig reduksjon i livskvalitet, og mange faller tidlig ut av arbeidslivet. HS medfører store smerter og sosiale utfordringer fordi dette er fortsatt en ukjent sykdom.

Hvis du har HS kan du være utsatt for å få andre sykdommer, eller såkalte følgesykdommer (komorbiditet). Eksempler på disse sykdommene er metabolsk syndrom (overvekt, høyt blodtrykk og økt mageomkrets), Crohns sykdom (kronisk tarmsykdom) og depresjon.

Referanser:

- Universitetet i Tromsø (UiT)
- Hud & Helse nr. 2 – 2019 og nr. 4 – 2014
- Universitetssykehuset i Oslo

For fastleger

For fastleger kan diagnosen settes ved å bruke følgende kriterier:

- Hvis en pasient rapporterer om minst to byller de siste seks månedene på armhulene, seteballene, lyskene, mellomkjøttet (hudpartiet mellom de ytre kjønnsorganer og endetarmsåpningen), under brystene og innsiden av lår opp mot lysken, er diagnosen HS mulig med 90 % sensitivitet og spesifisitet.
- For Hurley stadium 1 eller mild stadium 2, er bare lokal klindamycin (Dalacin) og tetracyclin-tabletter, 500 mg to ganger daglig i 12–16 uker. Det er evidensbaserte behandlinger og kan brukes av fastleger. Bruk av alle de andre antibiotikaene er ikke evidensbasert og bør ikke vurderes.
- For riktig vurdering av anti-inflammatorisk behandlingseffekt med antibiotika, er HiSCR anbefalt å brukes fra fastleger i daglig klinisk praksis. HiSCR er et validert verktøy utviklet for å vurdere anti-inflammatorisk effekt av behandlinger. Hvis det ikke er oppnådd, bør pasienter henvises.
- Pasienter med alvorlig Hurley stadium 2 og 3 stadium bør henvises til hudlege. I henvisningene bør det inkluderes antibiotika som er blitt brukt og effekten av det. Det bør også inkluderes om pasientene har smerter, funksjonsnedsettelse, psykisk lidelse, sosial isolasjon, redusert livskvalitet og komorbiditet.

Råd og tips

Du kan selv gjøre noe for å leve et bedre liv med HS:

- Oppsøk fastlege.
- Be om hjelp og henvisning til hudlege, hvis du er i tvil om egen diagnose.
- Meld deg inn i Psoriasis- og eksemforbundet, som jobber for bedre behandlingstilbud og rettigheter for personer med HS. Som medlem i PEF får du et nettverk og kan møte andre med samme sykdom.
- Meld deg inn i Facebook-gruppen Hidradentis suppurativa Norge.

Om psoriasis- og eksemforbundet

Psoriasis- og eksemforbundet (PEF) er en interesseorganisasjon for personer med hudsykdommer og psoriasisartritt. PEF ble stiftet i 1962 og har cirka 5000 medlemmer fordelt på fylkeslag og lokallag over hele landet. Vi jobber for at våre diagnoser blir kjent og akseptert i samfunnet og sikres et godt behandlingstilbud. PEF er opptatt av at forskningen på dette feltet styrkes og at rettighetene til våre medlemmer beholdes og forbedres – og at våre interesser og kampsaker blir hørt og tatt hensyn til i beslutningsprosesser.

Medlemskap

Gå inn på hudportalen.no for å få mer informasjon og bli medlem. Her finner du oversikt over medlemskategorier og innmeldingsskjema.

Medlemsfordeler

Som medlem i Psoriasis- og eksemforbundet får du en rekke medlemsfordeler:

- Velkomstgave med utvalgte hudpleieprodukter.
- Gratis veiledning og informasjonsmateriell.
- Medlemsbladet Hud & Helse, fire utgaver i året.
- Tilgang til egne medlemsider på nettsiden hudportalen.no.
- 15 % medlemsrabatt på en mengde varer, fri frakt til post i butikk og dørleveranser til kun 49,- hos Komplett Apotek.
- 15 % rabatt på lysbehandlingsutstyr fra Scan-Med.
- Rabatterte opphold på Scandic Hotels, Choice Hotels Scandinavia og Thon Hotels.

Kontakt oss

Psoriasis- og eksemforbundet
Postboks 6547 Etterstad
0606 Oslo

Epost: post@pefnorge.no

Telefon: 23 37 62 40

(Vi har telefontid alle hverdager kl. 09.00 – 15.00)

Nettside: hudportalen.no

Facebook: Psoriasis- og eksemforbundet Norge

Twitter: @PEFNORGE

Instagram: [psoriasisogeksemforbundet](https://www.instagram.com/psoriasisogeksemforbundet)

Brosjyren er utgitt av Psoriasis- og eksemforbundet med støtte fra legemiddelfirmaet AbbVie Norge. Innholdet er kvalitetssikret av Thrasyvoulos Tzellos, hudoverlege ved Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN).